

Nro 44.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Novembernek 29-dik napján 1793.
esztendőben.*

Olasz Ország.

A *Genuai* közönséges társaságnak előjárói
hosszas tanátskozásai után a' *Frantziák*
ellen hadakozó hatalmasságokkal való szövetség-
re, és az el kezdett hadakozásnak velük égyütt
való folytatására határozták meg magokat. —
Mint hogy pedig magának a' közönséges társaság-
nak nem volna elegendő ereje tartományainak
védelmezésére: arra való nézvé következendő fel-
tételek alatt léptenek a' hadakozó hatalmasságok-
nak szövetségekre: 1. Hogy a' Cs. K. seregek
védelmezzék a' respublikához tartozó tartomá-

nyokat. — 2. Hogy a' közöttök és Sárdiniai király közt régúta támadott pernek el igazításában segittségekre légyenek a' szövetséges hatalmasságok. — 3. Hogy minden mostan birtokokban lévő tartományoknak garantiáját magokra vállalják, az az, meg ne engedjék, hogy akár egy, akár más által ki különböltessenek azoknak birtokából. Így lévén már a' dolog, azon iparkodnak a' *Génuai* respublikának kormányozói, t. i. a' *Doge* és a' nagy tanács, hogy hadi seregeik, mind a' szárazon, mind a' vizen olyatén állapotba tétetessenek, hogy mind a' közönséges ellenség ellen hasznosan dolgozhassanak, mind birtokaikat őrizhessék. Méltó leszzen itten meg jegyezni, hogy a' nevezett respublikának a' két test őrző német regementeken kívül, a' mellyek t. i. a' *Dogének* és *Génua* városának bátorságára vagynak rendeltetve, békességnek idején 3000 főből álló régularis serege vagyon, a' tengeren pedig leg fellyebb 6 gályája, néhány apró bárkákon kívül. A' tartománybeli katonaság valamivel többre megyen 20000 nél; de ez még eddig nem arra való volt, hogy valamit tehetett volna a' régularis és fegyverben gyakorolt seregek ellen, hanem, minthogy, mind a' közönséges társaságnak magának, mind kiváltképen a' kereskedő lakosoknak nagy bővséggel vagyon a' pénzek: könnyű leszzen nékiek magokat olly lábra állítani, a' mellyen sokat használhatnak a' szövetséges Fejedelmeknek. (I.)

Florentziából tudósítatunk, hogy a' Nápolyi udvarnál lévő Sárdiniai követ *Gr. Castell Alfieri*, a' Florentziai nagy hertzegnél keményen kezdete azon 2000 emberből álló sereget, vagy pedig a' helyet *aequivalens summa* pénzt sürgetni, a' mellynek adására azon esetben, ha Sardinia valamely ellenség által meg támadtatna, magát le kötelezte.

A' Nápolyi király parantsolatot küldött a' Nápolyi bankosokhoz, hogy azon 4 millió duc.

tiből álló summa (a' Nápolyi ducati ezüst pénz, és 1 forintot 's 36 krajtzárt telzen a' mi pénzünk szerént; a' *Magyar Almanakban* a' több hasznos dolgok közt, minden Európai pénzeknek nemei, 's azoknak a' mi pénzünk szerént való valorjai, alphabetum szerént lésznek fel jegyeztetve) melyet a' Frantzia kereskedők nállok le tettenek, a' Frantzia Országban meg károsítatott Spanyol kereskedőknek számokra confiscáltasson.

Dánia.

Valamiképen a' Florentziai nagy hertzezséget, és *Génuai* köz társaságot, a' szövetséges Fejedelmeknek egygyességekre kényszerítették, az égyyesült Spanyol és Anglus hajók: épen úgy akar bánni az Angliai udvar a' Dániai és Svéciai udvarokkal is. A' *Koppenhágában* mulató Anglus követ azt kívánta a' Dániai ministeriumtól, hogy minden Frantziákkal való kereskedésről mondgyon le, avagy világosabban szólván, fogjon fegyvert a' Frantziák ellen. Hasolló fel tételt tétetett a' Prussiai király, maga ottan lévő követe által. — Ezen kívánságnak sürgetésére néhány Angliai hadakozó hajók küldettek a' Dániai ki kötő helyekbe. A' *Londoni* és *Berlini* udvaroknak kívánságokra Gróf *Bernsdorf* minister által válaszoltatott a' Dániai király, a' mellyben provocállyá magát a' két udvarokkal szerzett tractákra, magát meg sértetnek lenni mondja az által, hogy az Angliai király, hogy a' vele kötötett szövetséggel ellenkező parantsolatokat adott a' Dániai ki kötő helyekbe küldetett hajós kormányozóknak, minekelötte néki arról hirt adott volna, égyfzersmind arra kéri az Angliai királyt, hogy ezen instructiót vegye vissza, és olyat adjon ki, a' melly a' két udvarok közt szeresztetett szövetséghez alkalmaztatott legyen. Továbbá arra kötelezi magát nemcsak az Angliai és Prussiai, hanem minden szövetséges Fejedelmek előtt, hogy a' mennyire a'

Dánus nemzetnek java meg engedi, mindenekben kívánságokat teljesíteni, és a' neutralitásnak leg szorosabb régulájaihoz fogja magát alkalmaztatni.

Nagy Britannia.

Lord *Gordon György*, a' ki is a' *Londonban* 1780 ik esztendőben történt zenebonában nem utolsó figurát jádzott, és így mind ezen tselekedeteiért, mind a' szerentsétlen Frantzia királyné, és *Londoni* ministerium ellen irt motskos irásáért, 5 esztendőtől fogva tömlötzben ült, Novembernek elején abban meg is hólt. — Annyira bosszongodik az Angliai ministerium a' jelen való környülállások közt neutralis, avagy egy részre sem hajlott Fejedelmekre, hogy e' folyó hólnapnak 11-dik napján tartatott gyűlésben égyátalylában azt végezte, hogy valakik magokat öltve nem tsatolándják a' szövetséges Fejedelmekkel, 's hadat nem indítanak a' Frantziák ellen, úgy fogja azokat tartani, mint az Angliai udvarnak ellenségeit. Minémü szövetséget kötött légyen az Angliai király a' Berlini, Madritti, Nápolyi, és Lisbóniai udvarokkal, már most közönségesen lehet olvasni. A' Prussiai királlyal kötött szövetségnek 4 fontos tikkelyei vagynak. Az *elsőbb* szerint a' Frantziák ellen való hadakozásnak körmök szakadásáig való folytatására kötelezik magokat. — A' *másodikban* azt ígérk éggymásnak, hogy éggymás hire 's meg éggyezése nélkül senkivel békességet kötni nem fognak, 's valameddig a' Frantziák azokat a' tartományokat vissza nem adándják, a' mellyekhez égyik vagy másik Fejedelem just tart, a' fegyvert le nem teszik. — A' *harmadikban* azt határozzák meg, hogy a' Frantzia nemzetnek meg szelidítésére, és törvényes békességre való kényszerítésére, minden vele való kereskedést félben szakasztanak, 's másokkal is félbe szakasztatnak. — A' *negyedik*

ben azt végezték el, hogy egy neutralis, az az, világosan ki mondván, egy Frantziák ellen fegyvert nem fogott nemzet hajóinak sem engednek magok ki kötő helyeikbe szabados bé menetelt, és tsendes meg maradást.

Rendkívül való módon meg örvendeztette a *Londoni* udvart *Hood* Admirálnak az a' levele, mellyben arról tett jelentést, hogy az Angliai, Spanyol, és Nápolyi égyyesült seregek ditsösségesen gyözedelmeskedtenek a' patriota seregeken Oct. 8-dikán. A' mint *Hood* Admirál jelentette, igen nagy vesztesége vólt a' Frantziáknak, nemcsak, el hüllott embereikre, hanem el vesztett tábori eszközeikre nézve is, mivel 3 huszonnégy fontos, 2 tizenhat fontos, 1 négy fontos ágyúkat, 12 izni kaliberű mazzárakat, 2 hordó puskaport, 2 puska töltéssel, és 30 bombával meg terhelt szekereket nyertenek 's rontottanak öszve a' gyözedelmes seregek.

A' *Pétersburgi* udvart is annyira vette a' *Londoni* ministerium, hogy II *Katalin* Orosz Császárné is részt veszen a' Frantziák ellen való hadakozásban, 's ellenek egy flottát fog ki küldeni, a' melly hogy annyival rövidebb úton mehessen Frantzia Ország felé, parantsolatot adott *Konstantzinápolyban* lévő követének, hogy kérne szabadságot azon flottának, a' *Dardanellákon* való által mehetésére. (*Dardanelláknak* neveztetnek azok az erősségek, a' mellyek az *Archipelagusnak* szoros öblén vagynak, és a' mellyeket 1658 esztendőben épitetett IV *Wahumed* Császár) Mint-hogy pedig az illyetén körülállások közt, igen gyanakodó, és nem könnyen hajló szokott lenni a' *Konstantzinápolyi* Diván, minden ottan mulató Európai követek garantiroztak a' *Dardanelláknak* bátorságokért, és keménnyen erőssitik, hogy a' *Péterburgi* udvarnak semmi más titkos fel tetele nem légyen, hanem égyedül a' Frantziák ellen való menetel.

Lengyel Ország.

A' *Grodnoi* Ország gyűlése e' jelen való hólnapnak 9-dik napjáig hollzabbitatott meg, és mi-nekutánna, mind a' *Pétersburgi*, mind a' *Berlini* udvarokkal való tractáit végbe vitte, 's kívánsá-gaikat tökéletesen bé tellyesítette volna, több-nire a' *Targovitzi* confoederatió végzéseinek meg vizsgálására fordította idejét. A' Lengyel Orzá-gi közönséges kasszából 36 ezer Lengyel forintok rendeltettek azoknak meg jutalmaztatásokra, a' kik az új igazgatás formájának készítésében fog-lalatoskodnak, és a' *Targovitzi* confoederatió végzéseiről való értelemeket nyomtatás által kö-zönségessé fogják tenni.

Hadi Történetek.

A' *Fortlovisi* Frantzia őrizetnek előjárói, és B. *Lauer* Cs. K. Gen. Májor közt Novemb. 14-ik napján készitetett capitulatiónak pontyai, az azok-ra adatott feleletekkel egyetemben ezek vóltanak:

1. *tzikkely.* Generál *Durand* által fogja ugyan *Fortlovis* várát minden erősségeivel égygyütt a' Cs. K. Generáloknak adni, ki vévén mindazáltal a' következő *tzikkelyek*ben emlitetendő tárgya-kat.

Felelet. Köteles leszen *Durand* Generál *Fortlovis*t minden ki fogás nélkül mostani állapottyában a' Cs. K. vezéreknak által adni.

2. *tzik.* A' Frantzia őrizetnek szabad legyen minden hadi betsüllettel a' várból ki menni, fegy-vereit, bagázsiáját, és az útra szükséges eledelt magával ki vinni. — *Felelet.* Az őrizet a' *Fort-Alsácc* kapun ki fog ugyan hadi betsüllettel men-ni; hanem a' váron túl 600 lépésnire tartozik min-den fegyvereit, zászlóit le rakni, lovait, tábori eleségét hátra hagyni. A' tiszteknek mindazáltal,

mind oldal fegyverek, mind paripáik meg fognak hagyattatni.

3. *tzik.* Szabad legyen a' Frantzia őrizetnek mind ágyúit, mind munitziós szekereit magával el vinni. — *Felelet.* Tellyességgel meg nem engedtetik.

4. *tzik.* Nemtsak *Durand* Generálnak és az alatta lévő tiszteknek, hanem a' hadi commissariusoknak is, és minden hadi hivatalban lévőknek szabad legyen lovaikat, szekereiket, és minden vagyonaikat magokkal égyütt el vinni. *Felelet.* Egyebet nem, hanem a' mi a' második *tzikkelyben* meg vagyon határozva.

5. *tzik.* A' jelen való capitulátzió után 48 órákig szabad legyen a' Frantzia őrizetnek a' városban múlatni, és ha az az idő kevés vólna dolgáknak végben vitelekre, töldattasson még hozzá 24 óra. — *Felelet.* Nem szabad; ma dél után 2 órakor által kell adni, mind az *Alsáce* nevű erősséget, mind a' hidon lévő ör-álló helyeket, holnap után reggel 8 órakor pedig, a' második *tzikkelyben* meg határozott mód szerént ki kell nekik onnan menni.

6. *tzik.* Szabad legyen a' Frantzia őrizetnek több colonnékban, és különböző idokban onnan ki menni. Minden colonnénak bátorságára a' *Fr. armádiáig Cs. K. őrizetek* adattassanak. *Felelet.* Meg nem engedtetik, az egész *Fr. őrizet fogságra* megyen, 's a' *Rajna vizén túl* vitettetik.

7. *tzik.* Hogyha az őrizetnek lovai, és szekerei elegendők nem vólnának hadi bútorjaiknak el vitelekre, adattasson nekik elegendő alkalmatosság, a' *Fortlovisi* környéken fekvő fa'ukból. — *Felelet.* Epen nem. Minden névvel nevezendő vagyonok, ártilleriájok, magazinumaik, hadi és polgári casszájok, egy szóval, minden írásaik hátra fognak maradni, a' tiszteknek is tsak olly móddal fognak engendtetni, ha tulajdon lovaik nem vólnának elegendők bagázsiájiknak el vitelekre.

8. *tzik.* A' betegek továbbá is a' Fr. köz társaságnak költségén gyógyittassanak, és tápláltassanak, minekutánna meg gyógyulnának, bortsáttassanak szabadon. — *Felelet.* *Meg engedte-tik; hanem a' 6-dik tzikkely értelme szerént.*

9. *tzik.* A' már meg gyógyúlt, de még erő-telen katonáknak el vitetésekre elegendő szekerek engedtessenek. — *Felelet.* *Igen is, de a' fellyebb említett mód szerént.*

10. *tzik.* Minden lakosnak szabad legyen 3 hólnapok alatt ingó bingó jószágaival oda men-ni, a' hová néki tettzeni fog, ingatlan örökségé-vel pedig úgy bánni, a' mint akarja. — *Felelet.* *Ez a' tzikkely a' Felséges rendeléstől fog függeni.*

11. *tzik.* Mind két részről rendeltessenek co-missariusok a' Frantzia köz társasághoz tartozó minden dolgoknak fel jegyzésére. — *Felelet.* *Jól vagyon.*

12. *tzik.* A' lakosoknak vagyonok véitettes-sen a' törvénynek óltalma alá. — *Felelet.* *Úgy kell lenni.*

13. *tzik.* Mihelyt a' jelen való capitulátzió kéz alá irás által meg erősítetik, mingyárt el fog-laltathattya Generál *Lauer* az *Alsáce* nevű erős-séget, és a' sziget tsuttsát. — *Felelet.* *Az 5 dik tzikkely szerént kell lenni a' dolognak.*

14. *tzik.* Az Fr. őrizetnek bagázsiája meg ne vizsgáltsion annak el menetelekor. — *Felelet.* *Meg fog vizgáltatni.*

Tóldalék tzikkelyek.

1. Minden Cs. K. és égyyesült seregekbeli szökött katonák, és foglyok adattassanak által a' Fr. őrizettől.

2. Hogyha ezen capitulátzióra dél után 2 óráig reá nem áll a' Fr. őrizetnek kórmányozója, vége leszen a' fegyver szünésnek. Iratott a' *Fort.*

Lovisi táborban Novemb. 14-dik napján 1793 esztendőben.

Mennél inkább kegyetlenkednek a' gonosz Jakobinusok hazájokfiai, és mások ellen, annál inkább nevekedik ellenségeiknek számok. Kevés idő alatt Nápoly, Génua, és a' Florentziai nagy hertzezség léptek a' szövetséges hatalmasságoknak társaságokba; most pedig leg közelebb a' *Máltai* vitézi rendnek nagy mestere bontotta fel velek való barattságát, mellyre kiváltképen, a' Nápolyi udvarnak, mellynek külömben is, V *Károly* Császárnak rendelése szerént, óltalma alatt vagyon, példája által indítatott. Minekutánna t. i. tudtára adta volna nékie a' Nápolyi udvar, hogy a' Frantzia nemzetnek mostani törvénytelen igazgatóival többé égyességben állani nem akar, következésképen, minden Frantzia ágenseket birodalmaiból ki küldött: a' *Máltai* vitézi rendnek nagy mestere is meg akarván azt mutatni, hogy semminémű barátságos szövetezésben velek nintsen, következő declarációt tétetett közönségessé: Soha sem ismérte ugyan meg a' *Máltai* vitézi rendnek nagy mestere, a' Frantzia quasi közönséges társaságnak függetlenségét: mindazonáltal még is annyira vette magát, hogy múlt *Martiusnak* 15-ik napján, a' szerentsétlen XVI *Lajos* által rendeltetett plenipotentiáriusának, a' *Caumonti Seytres* *Máltai* vitéznek tovább is meg engedte azon hivatallyát viselni. Mivel pedig titkos útakon 's módokon ki tanulta azt ő Eminentziája a' nagy mester, hogy a' nevezett *Caumonti Seytres* vitéz helyett eggy *Aymár* nevezetű rendeltetett volna *Máltába* követtségbe, és hogy ezen új követ immár ki is indult volna *Párisból*: ahozképest közönségessé teszi ő Eminentziája, hogy ennekutánna semmi névvel nevezendő biztosait, avagy más embereit bé nem fogja venni a' Fr. közönséges társaságnak, annyival inkább, mivel azt sem nem mivelheti, sem mivelni nem akarja. Iratott *Máltában* 26-ik Sept. 1793 esztendőben. (II.)

E' folyó hólnapnak 13-dik napján *Brüsszelből* költ levéiből olvassuk, hogy a' Cs. K. és Anglus seregek téli quártélyra fognak osztattatni; mindazonáltal oly formán, hogy akár a' Frantziák támadják meg őket, akár pedig ők a' Frantziákat, könnyű legyen őket öszve vonni, 's oda küldeni, a' hol leg nagyobb szükség leszen reájok. Azonban egynéhány ezerből álló sereg fog a' *Sambre* vizének partyain maradni, és a' szolgálatból egymást fel váltani. Onnan vettük azt a' hirt is, hogy az Austriai Belgiomban táborozó seregek a' jövő télen 100 ezer emberre fognak szaporitani, és *Valencia* 's *Quesnoy* várainak a' hosszas ostromlás által le rontatott erősségei ismét meg építeni, hogy ekképen, ha úgy történne a' dolog, hogy azokat a' Frantziák meg szállának, mellyet mindazonáltal nem igen remélljük, minden ostromot ki állhassanak.

Múlt hólnapnak 15-ik, és 16-ik napjain *Mobzs* alatt seregeink és a' Frantziák közt esett véres tsatának bővebb esmérétére tartozik e' következő történet is. Octob. 15 dik napját követett éjjel értésére esvén *Benyovszki* F. M. Lászlónak, hogy az ellenség erőssen szaporodik, 's igyekezik ötet *Beaumontnak* vidékein lévő tanyáiból ki szoritani: mingyárt egy osztály gyalogságot küldött B. Splényi Gábor regementéből, a' *Boussusi* külső őrálló helyeken vigyázott Cs. K. katonáknak segittségekre, 's egy tüzógot a' *Lator* dragonyos regementéből, nemtsak azért, hogy jobban vigyázhassanak az ellenségnek mozgulásaira, hanem azért is, hogyha lehetséges lehet, nyúghatatlanságba ejtsék őket. A' nevezett magyar gyalog regementnek két all kórmányozói *Koppenzoller*, és *Schuh* fő hadnagyok szerentsésen végbe is vitték a' reájok bízott dolgot, egynéhány apró comandót küldvén ki még azon éjjel a' Frantziák ellen. Igen ditséretesen viselték itten magokat *Csoma* zászló tartó, és B. *Abelle* all hadnagy, a' kik nemtsak ki tanúlták a' Frantziáknak szándékjokat, hanem ennekfelette két ágyút

el is vettek töllök. Minthogy pedig könnyen veszedelemben eshettek volna, hogyha gyengeségeket észre vette volna az ellenség, az említett vitéz tisztek vissza vonván egy kevéssé magokat, a' bokrokban rejteztek el, 's ottan várták a' Splényi regementének osztaályait, és a' Latour dragoonyosait. Hajnalban hozzájuk érkezőn *Rákovszki* kapitány, a' két osztaály magyar gyalogsággal, és 3 tüzeg dragoonyosokkal, egyesítették magokat, és mingyárt hadi rendbe állottanak, 's úgy akartak az ellenség ellen menni. A' nagy köd miatt, nem előbb, hanem 30 lépésnire látták meg a' Frantziákat, a' kik mingyárt keménnyen kezdettek, mind apró fegyverből, mind kártátsból a' miénkire tüzelni, a' midőn az ágyúnk eleibe fogatott lovak közül kettő mingyárt agyon lövett, a' kettő pedig meg szelesedvén, férre ugrott, 's fel fordította az ágyút. Ilyen módon semmi hasznát nem vévén a' miénk a' velek lévő ágyúnak, keménnyen szoritattak a' Frantziák által. Ezt látván egy ifjú magyar vitéz *Pausch* compániájából való *Sánta* zászlótartó, a' compániának felével a' többi közül ki vállalkozott, 's bajonétákkal rohant a' Frantziákra, 's vissza nyomta őket, 5 ágyúikat, egynéhány munitziós szekereiket, és egy zászlójokat mingyárt elvette, 's ezen szerentsés történet által felettébb meg bátorítatván, tovább is üzte, és ismét 3 ágyút, egy haubitzáát, egynéhány munitziós, 's bagáziás, és sebesekekkel meg rakott szekereket nyert töllök. Részünkről 23 ember esett el, 74 kapott sebet, 's 4 tévelyedett el. A' meg holtak között volt egy igen derék vitéz tisztnk *Kern* fő hadnagy, a' meg sebesítettek között *B. Abelle* all hadnagy. A' Frantziák közül 407 ölettetett meg, 30 fogattatott el, ezek között 1 kapitány, és egy regementbeli seb orvos.

Koburg hertzegnek *Bavai* fő quártélyából, leg közelebb ide küldött jelentésében következő hadi történetek olvastatnak. 1. Hogy Novemb. 12-ik napján dél után 3 tüzeg lovas, és 60 gyalog

Frantziák küldettettek ki *Auchy* felé kémlelésre; hanem derekasan tüzelvén reájok kemény lövő katonáink, tsak hamar vissza vonták magokat. II. Hogy *Boliö* F. M. Lajtinánt által Novemb. 12-ik napján tett jelentés szerént, mintegy 18000 főből álló Frantzia sereg gyüllött öszve *Givet* mellett a' *Henegau* tartományban. — III. Hogy *Barkó* fő Strázsamester 20 *Barkó* huszárral Novemb. 13-dik napján portázni ki menvén, *Gourdinnében* fúrázsirozó gyalog és lovas Frantziák között 9 embert öszve aprított, 3 pedig el fogott. — IV. Hogy a' Stuard regementbeli *Obester Salis*, a' *Poperingben* lévő 14, vagy 1500 főből maradott Frantziák ellen ment, és egynéhány óráig tartott velek való viaskodása után, őket onnan szerentsésen el üzte, 50, vagy 60 embereket öszve vagdaltatta, 34-et négy tiszttel együtt el fogott, egy haubitzát pedig, és néhány puska poros taligát el nyert.

Mind az Angliai, mind az Hollandiai hadakozó seregek téli quártélyba mentenek immár. — A' *Yorki* hertzeg *Dornikba*, nevezetesen a' *Sz. Márton* Abbaciájába szállott bé quártélyba. — Ugyan ottan egy Angliai kurir érkezett hozzá néhány fontos hirekkel, nevezetesen, hogy a' Rojalisták a' *Vendei* tartományban keménnyen meg verték a' patrióta seregeket, 's három várost el vettek tőlök — hogy *le Brün* vólt Frantzia minister, a' ki *XVI Lajos* meg ölettetése után meg fogattatott, *Párisból* el szökött, 's *Londonba* ment által. — Az Hollandiai seregek, a' mellyek eddig *Mons* körül táboroztak, az *Austria*, *Henegau*, és *Namursi* tartományoknak szélein téli quártélyt vettének. *Waldeck* uralkodó hertzeg, és Gr. *Wartensleben* Hollandiai Gen. Májor *Tuinban*, és *Binchében* maradtanak a' kórmányokra bizatott seregekkel, holott Novemb. 3-ik napján *Tuin* mellett meg támadták a' Frantziák *Waldeck* hertzegnek külső örállóit, de a' kik az *Anspachi* vadászok által vissza verettek. *Hágából* azt írják, hogy az idej táborozás végéhez

közelíteni láttatik, és hogy már most egyedül abban foglalatoskodnak a' seregeknek kórmányozói, hogy Belgiomnak határaihoz ne férkezhesse- nek a' Frantziák.

Nemtsak a' Belgiomban, hanem a' *Rajna* mellett táborozott és sok szép győzedelemmel meg koronáztatott hadi seregek is téli quártély- ba küldettek Gróf *Wurmser* által, minekutánna mind a' hadi nyúghatatlanságok, mind az időnek változásai miatt nyugodalomra lett volna szüksé- gek. Ez az egész sereg *Offendorftól* fogva *Kur- zenhausen* felé, alsó *Schefelsheimon*, és *Reishofe- nen* keresztül az úgy nevezett *Szüz Mária* hegyéig terjeszkednek ki, 's olly böltsen vagynak hely- heztetve, hogy akármelly órában, ha a' szükség kivánni fogja, könnyű leszen őket öszve húzni. Önnön maga ezen seregek fő kórmányozója Gr. *Wurmser* lovas hadi vezér *Hagenauban* alsó Al- sátiának nevezetes városában, *Strafsburgtól* 4 mélyföldnire szállott quártélyba. Hogy el ne fe- lejtsük Novemb. 18-dik napján reggel 8 órakor, a' *Rajna* mentében fekvő seregeinket keménnyen meg támadtak a' Frantziák, és valamiképen ök a' miéinket, úgy a' miéink is őket vissza nem verhettek, szüntelen újjabb 's újjabb seregek ér- keztvén segittségekre. És így egész estéli 9 óráig szüntelen tűzben vólt *Hochfeldi* lineánk. A' mint a' *Bétsi* hadi Cancellária leg utóbbi jelentésében közönségessé tétette, leg nagyobb tűzben vólt *Hocze* Gen. Májornak *Buchsweiler* mellett állott hadi serege, a' melly *Huff* regimentbeli *Obester- nek* sebbe lett esése után egy kevésbé vissza szo- ritatott. Gróf *Wurmser* hir adása szerént, mint- egy 200 emberünk esett el, és kapott sebet, el- lenben a' Frantziák között több veszett el 1000 embernél.

Minekutánna a' Prussiai seregek félben sza- kasztották vólna *Landaunak* ostromát, olly véle- kedésben vólt e' világ, hogy az oda költözött Cs. K. seregek meg fognak annak bé zároltatásá- val elégedni. Most pedig újjabb hirt vettünk *Man-*

heimból, a' melly szerént bizonyosan ostromo'tatni fog az említett vár, mellyet nemcsak abból gondolnak a' szomszéd tartományok, hogy a' *Spirába* vitetett ostromló ágyúk oda vissza vitettek, és az ostromló seregek is öregbítettek, hanem leg inkább abból, mivel Novemb. 10 dik és 11 dik napjain kemény ágyuzás hallatott *Landau*-nak tájjékáról. Eleinte gyakorta ki ütött az ottan lévő Frantzia őrizet, a' szomszéd helységekbe, és sok eleséget vitt oda vissza; de már most a' körül belől fekvő helységeknek lakosai honnyaikból ki költözvén, és minden vagyonait, marháikat magokkal el vivén, nintsen a' mit el prédálhassanak, és így ha a' fegyver nem is, bizonyosan a' gyomrok fogja őket capitulációra kényszeríteni. Ennekfelette az őszi tábori nyavalyák is meg lehetősen kissebbtik számokat, a' mellyektől való félelem miatt kéznek vólnának, mind a' lakosok, mind a' katonák a' Cs. K. seregeknek kapukat nyitni, ha a' Gvillotinétől nem rettegnének.

Frantzia Ország.

Böltsen jegyzi meg a' *Bétsi* udvari újságoknak írója, hogy már most nem rettegvén a' *Párisi* N. Gyűlés, az időnek változásai miatt téli quár-télyra menni kényszeritett szövetséges Fejedelmek győzedelmeskedő fegyvereknek előmenetelétől, szüntelen abban foglalatoskoda, miként zábolázhassa, nyomhassa le, és irthassa ki belső ellenségeit. — Valamiképen mindenkor egy forma vólt fel tett tze'llya, úgy egygy formák azok az eszközök is, a' mellyek által azt végre hajtani akarja. Ezek az eszközök pedig a' ragadozás, és az öldöklés. A' N. Gyűlésnek kégyetlen végzései, és gyilkos biztosai, a' kik minden nadrágtalanoknak társaságokon kívül valókat vagyonaiktól meg fosztanak, minden nem Jakobinusi indulattal bíró előjárókat tömlötzőkre hánynak, mindent, a' ki csak leg kissebb szótbotsát is ki száján a' mostani kégyetlen uralko-

dók ellen, halálra ítélnék, 's éggyszereiben gyl-
lotiníroztatnak; ezek, 's ezekhez hasonló kégyet-
len eszközök és gonosz óltották meg leg inkább
a' contrarevolutionának tüzeit, a' jól gondolkozó la-
kosokban. *Lyonnak* szomorú példája is sok bé-
kességet ohajtó helységeken meg fojtotta a' jó
gondolkozásnak magvát. Találtatnak mindazon-
által még imitt amott, nevezetesen kis Brittan-
niában Izámos Rojalisták, a' kik Octob. 28-dik
napján diadalmat vévén a' patrióták ellen, eggy-
néhány várost el foglaltanak, és naponként, mind
inkább inkább szaporodnak.

* * *

Jelentés.

Minthogy óriási lépésekkel siet a' jelenva-
ló, de már hanyatló esztendő végső el enyészé-
séhez: alázatosan jelenti a' *Magyar Kurir* a' Ne-
mes Publikumnak, és E. Olvasóinak, hogy a' kik-
nek e' jövő 1794 esztendőnek első felén éggügyiű
újság leveleinek olvasására, 's meg tartására ked-
vek lejjend, ha lehet, még e' jövő *December* hól-
napban ne terheltessenek magokat jelenteni, hogy
ekképen jó eleve újság borítékokat készíttethes-
sek számokra, mivel, ha a' mostaniak el fogynak,
tehetetlen éggyszerre minden olvasóimnak copertái-
kat ki nyomtattatni, és így az újság írásra szentel-
tett időmnek nagy részét kénytelen leszek azoknak
írásokra fordítani. A' *Magyar Kurirnak* fél eszten-
deig való taxája 5, esztendeig pedig 10 forint le-
szen. Minthogy három Magyar újságok irattatnak
most *Bétsben*, tapasztalásom szerént gyakran
az éggyknek szólló levél a' másiknak adattatik;
következésképen, mind az olvasókra, mind az
újság írókra nézve, baj és alkalmatlanság követ-
kezik. Ezeknek el háritásokra, leg jobb eszköz-
nek lenni találom, hogy a' *Magyar Kurirt* olvas-
ni akarók, sem nem a' Cs. K. posta hivatalhoz,
sem nem én hozzám útasítsák leveleiket; hanem
hozzám küldendő leveleiknek felső részére írják

fel az első postának nevét, alsó részére *Bétset*, vagy deákúl ekképen *Viennae*, vagy Frantziáúl *a Vienne*; a' kópertának közepére pedig e' három szót: *pro Magyar Kurir*, ekképen lehetetlen lesz a' hozzám küldendő leveleknek el tévelyedni. Arra is alázatosan kérem a' N. publicumot, hogy mind titulussaikat, mind a' posta útát, mind leg kiváltképen az utolsó postát, világosan fel jegyezni, 's hozzám meg küldeni ne terheltezzék, mivel ezeknek szoros fel nem jegyzésekből is, érdemes olvasóimra nézve alkalmatlanság, reám nézve pedig baj következhetik. Továbbá alázatosan kérettetnek azok, a' kik még eddig, vagy három fertály, vagy fél, vagy eggy fertály elzsendőre való abrak árát meg nem küldötték a' *Magyar Kurir* barna paripájának, méltóztassanak azt a' jövő fél elzsendőre valóval fel küldeni. — Sokan találtattak E. Olvasóim között olyanak, a' kik mingyárt *Sz. Mihály* nap után jövő fél elzsendőre is jelentették magokat nállam; de mivel rész szerént némellyeknek neveiket mostani foglalatosságaim közt fel jegyezni el felejtettem, rész szerént az általam fel jegyeztettek között is lehetnek olyanok, a' kik előbbi jelentésektől fogva szándékjokat meg változtatván, más újságoknak olvasására határozták meg magokat: ezek is méltóztassanak tehát engemet akaratjokról újjobban emlékeztetni. Érd. olvasóimnak tett ígérem szerént, ha lehetséges lehet, még az ó elzsendőnek végéig meg küldöm a' *Magyar Almanakot*, mellyből már 12 árkos ki nyomtattatott, sőt a' többi is el készült volna eddig, ha néhány Tek. Vármegyék nem késtek volna, már két vagy három izben is jelentett kéresemnek tellyessítésével. Még most is hátra vagynak *Arad*, *Bars*, *Békés*, *Liptó*, *Tólna*, *Torna*, *Torontál*, *Temes*, *Krassó*, *Nyitra*, *Poson*, és *Sopron* Vármegyéknek óhajtott válfazzaik.